

(Bogárdi) Szabó István

Sárbogárd, 1956. 12.14.

Tanulmányok és végzettségek:

1976-1981: teológiai tanulmányok, Budapesti Református Theológiai Akadémia
1981: első lelkészképesítő vizsga
1982: második lelkészképesítő vizsga
1982-1983: posztgraduális tanulmányok, McCormick Theological Seminary, Chicago, USA
1983: MATS
1994: doktori fokozat KRE HTK
1999: Egyetemi tanár
2002: Habilitáció, Evangélikus Hittudományi Egyetem

Oktatási tevékenység:

198-2014: Pápai Református Theológiai Akadémia, rendszeres teológiai tanszék, tanszékvezető
2015- : KRE HTK, rendszeres teológiai tanszék
2020: KRE HTK, rendszeres teológiai tanszék, tanszékvezető
oktatási terület: rendszeres teológia

Díjak:

Széchenyi díj, 2017

Kutatási terület:

Rendszeres teológia, dogmatörténet, XVI. századi reformáció, ökológia és teológia, politika-történet

PUBLIKÁCIÓS LISTA:**Könyvek:****1995**

Egyházvezetés és teológiai a Magyarországi Református Egyházban 1948 és 1989 között. Doktori értekezés, Societas et Ecclesia 3. Debrecen, 1995, 197 o.

2000

Kérdések Jézushoz, Koinonia, Kolozsvár, 2000, 84 o. (prédikációk)
Beszélgetések életről és halálról, Hankiss Elemér szerk. Helikon, Bp. 2000, 263 o.

2002

A Tízparancsolat ma, Hankiss E. szerk., Helikon 2002, 415 o.

2003

Közlekedések és közéletések, Koinonia, Kolozsvár, 263 o.

2006

Mondolat, Egyház és teológia, teológia és egyház, Pápa, 2006. 236 o.

2007

Tíz, Budapest, Open Art, 2007, 103 o.

2008

Zsoltárok Adventre, Open Art, Budapest, 2008. 70 o.

2009

Krisztussal (Püspöki jelentések, 2003-2008), Dunamelléki Református Egyházkerület, 2009. 151 o.

2010

Szabadulás. Open Art, Budapest, 2010. 132 o. (prédikációk)

2011

Hittem, azért szóltam, Bardi Terézia (szerk.). Keresztút Kiadó, Budapest, 2011. 245 o. (prédikációk)
Most tebát örülnöd kellene, Három böjti igehirdetés Pápán, 2011, 28 o.

2016

Keress meg! Zsoltárprédikációk, Dunamelléki Református Egyházkerület, 2016, 266 o.

2017

Mindig imádkozni (Magyarázatok a Miatyánkról), Dunamelléki Református Egyházkerület, 134 o.
Hít által (Bogárdi Szabó István, Gáncs Péter, Veres András), Éghajlat Könyvkiadó, Bp. 2017, 261 o.

2019

Pro Rege (püspöki jelentések 2009-2018), Dunamelléki Református Egyházkerület, 2019, 186 o.

Cikkek, tanulmányok:

1982

Hitvallásos irataink az igebirdetéséről, ThSz, 1982,1. 24-28

1983

Thomas Münzer, ein Mystiker, kein Utopist, Friei Religion, 1983, Marz, 53-54.

1984

Székuralizáció és szakralizáció, ThSz, 1984,1.44-48.

Pac-Man as Semisexual Symbol, Herald, Chicago, March 30, 1984. 7-9.

1985

A szentek lázadása? Világosság, 1985, 8-9, 546-553.

1986

Robed Man of Justice, The Hermeneutics of Testimony and the King Lear, Literature and Theology, 1986,4.72-84

1987

Mondolat: aktivisták és apologeták, ThSz, 1987,1.44-49.

Ricoeur, Paul, szócikk, Új Magyar Irodalmi Lexikon, 19. kötet, 711-713.

1988

Igazságnak palástos embere, A tanúság hermeneutikája és a Lear király, Új Magyar Shakespeare-tár I. (szerk. Fabiny T. és Géher I.) 1988, 139-146.

1989

The Long Period of Inner Bleeding, The Theology of Service as the Reflection of the Miseries of the Reformed Church in Hungary, Kirchliche Zeitgeschichte, 1989,1.191-198.

1990

A belső vérzés korszaka, Confessio, 1990,1. 82-90.

Egyház és politika, teológus szemmel, Hítel, 1990. szept. 5.56-60.

Lépcsőházi gondolatok, Egyház és Világ, 1990,2.17-18

Egyházalkotmányi reform vagy egyházjogi fordulat?, Egyház és Világ, 1990,4.22-23

Identitás vagy látszatléte?, Egyház és Világ, 1990,7.12-13.

Csak a sok oldódhat fel az egyben, a teológia sokféleségéről és egységéről, Egyház és Világ, 1990,8.4.

Még egyszer a bűnbánat szükségességéről, Egyház és Világ, 1990, 13.20-21

Latin Amerika protestáns lesz?, Egyház és Világ, 1990,8.13-14

A presbitérség egyházi összefüggéséről a Magyarországi Református Egyházban, Egyház és Világ, 1990,16.13-18

1991

Szabó Imre katedrája, Szabó Imre emlékkönyv, Amszterdam, 1991, 61-71

Tractatus recalmus-theologicus, Jelenlét, 1991,8.14-17, ugyanez: Egyház és Világ, 91,17.5-17

Nemes Nagy Ágnes temetési beszéde, Egyház és Világ, 1991,15-16.14.

Keresztyén ihletésű gondolatok Bibónál, Egyház és Világ, 1991,15-16. 33-38.

Új hitvallás születik?, Egyház és Világ, 1991,19.18-19

Hívók és hívek, Egyház és Világ, 1991,22-23.35-40.

Does the Hungarian Reformed Church Have a Presbyterian System? in *The Ministry of the Elders in the Reformed Churches*, ed. Lukas Vischer, Bern, 1992, 173-185. valamint: *The Christian Observer*, 1991, 32-33.

1992

Az egyház betegségeiről, Egyház és Világ, 1992,1.4-8.

Pap László emlékiratairól, Egyház és Világ, 1992,6. 16-17

Megjegyzések Pais István könyvéhez (Bibliai érdekességek...), Egyház és Világ, 1992,6.24-25.

L'Eglise c'est moi? Egyház és Világ, 1992,7. 2.

Mai magyar protestantizmus, Protestáns Szemle, 1992, 1. 1-7.

1993

Einige Informationen zum Verständnis der Lage des ungarischen Protestantismus in 20. Jahrhundert, Verkündigung und Forschung, 1993,2.73-80

Ungarischer Protestantismus heute, Verkündigung und Forschung, 1993,2.81-85

Van-e visszaút (Eliane Barker könyvéről, *New Religious Movements*), Egyház és Világ, 1993,11.27-29

1994

Az én atyámnak akarata, Egyház és Világ, 1994,1.3.

A magyar reformátusság helyzete 1945 és 1989 között, Protestáns Szemle, 1994,1,19-32

Liberális egyházpolitikai programok, Egyház és világ, 1994,4. 25-29.

Ki nyert, ki veszített? Egyház és világ, 1994,5-6, 62-63.

Evangeliumi Kálvinizmus? Egyház és Világ, 1994, 11-12. 27-38.

1995

Hallgassunk-e a prófétákra? Protestáns Szemle, 1995,1. 71-73

Die Kirche - sündig und gerecht zugleich? Evangelische Theologie, 1995/3.256-260.

Jónás a töklevel alatt... Hang, 1995. aug. 12-13.

"Hiszek, hogy értek", Cantenbury Anselmus, Alap, 1995. szeptember, 8-10.

Keresztények és zsidók megbékéléséről, (előadás a Magyar Ökumenikus találkozón, Gyula, 1995.) in: Az evangélium - közös szolgálatunk ma, Katolikus Szemle, Pannonhalma, 1995. 84-91.o.

"Zászló fölöttem szerelme", Protestáns Szemle, 1995.4.

Kétféle várakozás, (Róma 8,19-26), Lelkészegegyesület, 1995. (41. évf. új folyam 4.szám) 1.o.

1996

Előszó Szikszai György Mártírok Oszlopa c. munkájához, Harmat-Koinonia, 1996, 7-14.

Az istentiszteleti rendtartás teológiai problémáiról, Magyar Egyházzene, 1996,1. 15-21.

A határok teológusa, Paul Tillich rendszeres teológiája, Credo, 1996, 3-4, 7-12.

Merre tovább, református egyház? (Új Magyarország, 1996, július 30. 9.o.)

Fordítói előszó Paul Tillich Rendszeres teológiájához, Osiris 1996, 4-5

Devotio postmoderna? Korunk (Kolozsvár), 1996, 12 (december), 107-111.

1997

Igen és nem a történelemre, Confessio 1997/2. 17-22

A mai magyar társadalom és az egyházak viszonya, Valóság, 1997/10. 15-26.

Megjegyzések Vajda Károly dolgozatához, Protestáns Szemle 1997/2. 127-132.

Viszontválasz, Protestáns Szemle, 1997/3. 215.

Szajc számára is van bűnöknek bocsánata (Új Magyarország, 1997. április 4. 9.o.)

Kirchenleitung und Theologie, in Mitarbeiter des Zeitgeistes? (hrsg. G. Sauter, erstellt Zoltán Balog, Peter Lang, Frankfurt, 1997. 245-253. o.)

1998

Reinhold Niebuhr - egy XX. századi keresztény realista Századvég, 1998. Tavasz (Új Folyam 8. sz. 85-98)

A Magyarországi Református Egyház teológiája 1948 után, Egyháztörténet 2. Református Pedagógiai Intézet, 1998. 160-162.

Dicsőséget másnak nem adom, Keresztény Nevelés, 1999/8. 1-2.

1999

Bevezető a teológiai beszédmódról, THÉMA 1999/1. 8-9

Prédikatori etika, in Tóvári lesz a délibáb, Liber amicorum Nagy Péter, 1999. 9-16

Módszer és rendszer Vályi Nagy Ervin teológiájában, Református Tiszántúl, 1999. december (VII/5.) 3-5, illetve THÉMA 1999/4. 43-50

Literary art at the Cost of Authority, The Bible in Literature and Literature in the Bible, Budapest, 1999, 45-50

2000

Teológiai útkeresések a 21. században (in Mondolat, 2006, 159-169)

Mi az egyház?, Confessio, 2000/4. 20-26. o.

Tractatus reclusus-theologicus, Ökotáj, 25-26. sz. 2000. 31-37.

2001

Az állam és az egyház viszonya, THÉMA, 2001/4. 8-15.o.

Tíz éve szabadon, 2001 (in Hagymány, közösség, művelődés, 2002, 9-14)

2002

Legyünk az irgalmasságnak, az új kezdetnek, a szeretetnek kultúrájává, Ferencvárosi Kalendárium 2002, 7-12.o.

Az Állam és az egyház kapcsolatának lehetséges modelljei, Protestáns Szemle, 2002/2.

A Magyarországi Református Egyház elmúlt tíz évének írásos értékelései, THÉMA, 2002/1.14-27

Az egyházszervezetről, THÉMA, 2002/2. 23-28

Hit, közösség, közelet, 2002 (in Gondolkodó és cselekvő hit, Debrecen, 2004.78-83)

Néhány szempont a Dominus Jesus értékeléséhez, in Vallás és Közösség 2001-2002, 37-43. o.

Kecskeméthy István bibliafordítása rendszeres teológiai szemmel, 2002 (in Látó,2004/2, 63-72)

2003

Püspöki székhelyfoglaló, Kecskemét, 2003,15-27.o

Az istentisztelet Paul Tillich rendszeres teológiájában, 2003 (in Mondolat, 2006,37-47)

2004

Európa: többvallású világ? – Új vallások megjelenése a közéletben, Théma, 2004/2-3. 85-91.

Részeseadás Krisztus királyi tisztségében és a keresztény szabadság, Théma, 2004/4. 8-14.

2006

A vallás szabadságáról, A mi alkotmányunk, szerk. Trócsányi László, Szeged, 2006, 392-396.o.

Buzdításul, Reformátusok lapja, 2006. október 31.

Igehirdetés a 127. Zsoltár alapján, in Csókot a sebekre, Bp. 2006, 112-116.

1956 – csak évszám? Csak az igazat, a tisztá igazat, szerk. Zaltnay István, Budapest, 2006, 143-149.o.

Hozd vissza a mi foglyainkat, Hítel, 2006/12.

2007

Elég, Reformátusok lapja, 2007. március 12.

Az mi televíziónk, A mi televíziónk, szerk. Heltai Péter, Bp. 2007, 68-71,

Hány álmot álmodunk, igehirdetés János ev, 11.11-26 alapján, Református Nevelés, 2007.4.3-5.
A protestáns esztétika kritikai recepciója Baltasar-nál, In memoriam Hans Uns von Balthasar, Sapientia Füzetek 10. 2007, 109-123.o.

Egy egyházban élnek a keresztyének?, Magyar reflexiók a Princetoni javaslatra, szerk. Fabiny Tibor, Hermeneutikai Kutatóközpont, 2007, 12-19.

Beköszöntő, Zentai Tünde, Adorjás, Pannónia könyvek, 2007. 5.o.

Emlékezetek meg előjáróitokról, Téka, 2007/6. 2.o.

Béke, bocsánat és kiengesztelődés, Vigilia, 2007/12. 888-891.o.

2008

Reformation and transformation, in: Europe in a World in Transformation, Hungarian Academy of Sciences, Bp. 2008, 135-138 o.

Ravasz László, az igehirdető, in: Kósa László (szerk.): Ravasz László emlékezete. Emlékezés Ravasz László születésének 125. évfordulóján. Dunamelléki Református Egyházkerület, Budapest, 2008. 40-49.

A szabadság elárulása? in: Mészáros László, Szóts Géza (szerk.): Elárult szabadság: A diktatúrát követő két évtized hatvan magyar kiválóság szemével. Kecskeméti Lapok Kft., Kecskemét, 2008. 61-66.

2009

Kálvin és kálvinizmus-irányzatok Magyarországon, in. Kálvin időszerősége, szerk. Fazakas Sándor, Kálvin Kiadó, 2009, 338-349 o.

Kálvin hagyománya Dunamelléken, in: Farbak Péter, Kiss Réka (szerk.): Kálvin hagyománya. Református kulturális örökség a Duna mentén. Budapesti Történeti Múzeum 2009. október 30-2010. február 15. Kiállítási katalógus. Budapesti Történeti Múzeum, Budapest, 2009. 13-23.

A kabalédóni dogma alkalmazása Kálvinnál, in Szentírás, hagyomány, reformáció, Gondolat Kiadó, 2009, 82-92 o.

2010

Az egész életemnek Istennel van dolga, in. Te rongyos élet, szerk. Hankiss E. -Heltai Péter, Médiavilág Kiadó, 2010. 24-27 o.

Múltfeltárás, in Egyházüldözés és egyházüldözők a Kádár-korszakban, Luther Kiadó, 2010., 9-11 o.

A magyarok nyilatától a magyar uniós elnökségig, in Európai Tükör, 2010. 11-12. sz. 91-94

Reménykedő, Csoóri Sándor 80. születésnapjára, in Csoóri Sándor 80, Éghajlat kiadó, 2010, 91-93 o.

2012

Szabadság és hit. in: Gudrun Kugler, Pásztor Péter (szerk.): Szabadság és hit: Közéleti kalauz keresztyéneknek. Polgári Magyarországért Alapítvány, Budapest, 2012. 33-37.

2013

Elhívogatott, in: Galambos Ádám (szerk.): Luther Kiadó, Budapest, 2013. 101-116.

Kálvin retorikája, ahogy Szeucz Molnár Albert fordítása mutatja, in: Szabó Előd, Vladár Gábor (szerk.): „Isten Fia magának egy kiválasztott gyülekezetet gyűjt egybe”: Ünnepi kötet Dr. Márkus Mihály püspök-professzor 70. születésnapja tiszteletére. Pápai Református Teológiai Akadémia (PRTA), Pápa, 2013. 185-192.

2014

Erős hit, in: Hogy jobban értsük a huszadik századot, XX. Század Intézet, 2014. 58-63 o.

2015

Ami ünnep és ami szent, in Magyar Művészet, 2015/4, 149-153.o.

2017

Az isteni gondviselés igazgat mindent, in: Egyetemes és Református, A Második Helvét Hitvallás mai üzenetei, szerk. Szücs Ferenc, Kálvin Kiadó, 2017, 140-148.o.

2020

Párbeszéd az online istentiszteletekkel kapcsolatban (<https://ttre.hu/tartalom/5144/3/keruleti/parbeszed-az-online-istentiszteletekkel-kapcsolatban>)

Nos ad se sursum evehit, in: Sárospataki füzetek 2000/1, 89-95.o.

Igehirdetések, elmélkedések:

1999-től folyamatosan:

<https://www.budahegyvidek.hu..>

<https://www.raday28.hu/lap/dunamellek/lelektol-lelekig>

<https://bogardiszaboistvan.hu>

Nagyobb fordítások:

1979

William Klempe: Az eksztázis és a Szentlélek megtapasztalása, ThSz, 1979,2. 149-153.

1982

Krisztológiai szöveggyűjtemény (K. Barth, O. Cullmann, S. Neill, H. Berkhof krisztológiai írásaiból), Bp. 1982. 147 o.

1983

Paul Ricoeur, A keresztyénség és a történelem értelme, ThSz, 1983,4. 287-293

1984

Paul Ricoeur, Vétek, etika, vallás, ThSz, 1984,6. 360-365.

Keresztség, úrvacsora, egyházi szolgálat, LIma Dokumentum Református Egyház, 1984, 8. (Szél Jánossal)

1986

Vályi Nagy Ervin, Az egyház mint dialógus 1-2. fejezet, Teológiai Diákévkönyv, BP. 1986,6-43.

1987

Paul Ricoeur, Előszó Bultmannhoz és A tanúság hermeneutikája, Ikonológia és Műértelmezés, (szerk. Fabiny T.) Szeged, 1987, 247-273, ill. 274-313.

1990

Umberto Eco, Élet az Új Középkorban, Egyház és Világ, 1990,3.15-17

James B. Nelson, Spiritualitás és szexualitás, Egyház és Világ, 1990,2,19-20, 3.19-20.

1991

Kálvin. A 126. zsoltár kommentárja, Hit és Jövő, 1991,5.22-24.

Paul Ricoeur, Vallás, ateizmus, hit, Egyház és Világ közösen a Keresztyén Igazsággal, 1991. 24 o.

1993

Bamber Gascoigne: A keresztyének, Kossuth kiadó, 1993, 270 o.

Alister McGrath: Egyedül a kereszt, ez a mi teológiánk, Protestáns Szemle, 1993,2.81-100.

1994

Kuiper: Az egyház: Krisztus dicsőséges teste, Kálvin Kiadó, 1994. 254 o.

Brian Gerrish: Teológia a kegyesség határain belül, Kálvin és Schleiermacher istenfogalmáról, Egyház és Világ, 1994, 9-10, 5-12.

Gerhard Saunter, Miért nem beszélünk róla? Egyház és Világ, 1994.11-12, 4-14.

1995

Umberto Eco: Öngyilkosok temploma, Protestáns Szemle, 1995,3. 246-250.

Paul Ricoeur, A könyvtalkoztatás hermeneutikai eszméje, in Paul Ricoeur: Bibliai Hermetika, Bp. 1995. 14-49.

R Stott: A Timoteushoz írt második levél magyarázata, Harmat, Bp. 1995. 116 o.

1996

Gordon Fee: Kétélű kard, A Biblia olvasása és értelmezése, Harmat, Bp. 1996, 270 o.

Paul Tillich: Rendszerezés teológia, Osiris, Bp. 1996, 688 o.

1997

Derek Kidner: Jeremiás könyve, Harmat, Bp. 1997, 171 o.

1998

Owen Cadwick, A reformáció, Osiris, Bp. 1998, 444 o.

Baker, Két szövetség, egy Biblia, Hermeneutikai Kutatóközpont-Harmat, 1998. 280. o.

1999

Paul Tillich, Létbátorság, Teológiai Irodalmi Egyesület, 1999

2002

Alaisdair I.C.Heron, A homo peccator és az imagi Dei Kálvinnál, Acta Theologica Papensia 7. 2002, 9-40.o.

2010

Donne, John: Halálpárbaj (Credo 2010/2-3.)

2020:

Donne, John: Prédikáció Szent Dunstan templomában, 1626. január 15-én, a pestisjárvány elmúltát követő első egybegyülekezésékor, <https://bogardiszaboistvan.hu/hu/publikaciok/vigasztalo>

Szerkesztések, szaklektorálás:

Kálvin János újszövetségi kommentárjai, Református Egyházi Könyvtár, Új folyam 1-14. (2007-2020)

Kálvin János, Institúció (ford. Buzogány Dezső), Kálvin Kiadó, 2014.

Honlap:

<https://bogardiszaboistvan.hu>